

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติ และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งกับทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา แนวทางการพัฒนาความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งและทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาแก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล
5. การนำเสนอผลการวิจัย
6. ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดศึกษาความรู้และทัศนคติ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา แนวทางการพัฒนาความรู้และทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาและนายกเทศมนตรีของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37,039 คน ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดศึกษาความรู้และทัศนคติ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับทัศนคติ ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา แนวทางการพัฒนาความรู้และทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาและนายกเทศมนตรีของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และกำหนดกรอบประชากร(Sampling frame) ที่ใช้ในการวิจัยคือผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาและ

นายกเทศมนตรีเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ในปี พ.ศ. 2551 จำนวน 37,039 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เลือกจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนคร
พระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 4 เขต จำนวน 37,039
คนโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane. 1970 : 580.) ที่ระดับ
ความคลาดเคลื่อน .05 ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{(1 + Ne^2)}$$

เมื่อ n = ขนาดของตัวอย่างประชากร

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการสุ่มที่ยอมรับได้

$$\begin{aligned} \text{ตามสูตร} \quad n &= \frac{37,039}{1 + 37,039(0.05)^2} \\ n &= \frac{37,039}{93.5975} \\ n &= 377 \end{aligned}$$

จากสูตรดังกล่าวจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 377 คน

2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน การเลือกโดยมีขั้นตอนและ
กระบวนการดังต่อไปนี้

2.2.1 ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนที่คำนวณได้ ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เขตเลือกตั้ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. เขตเลือกตั้งที่ 1	9,955	100
2. เขตเลือกตั้งที่ 2	10,335	105
3. เขตเลือกตั้งที่ 3	6,692	71
4. เขตเลือกตั้งที่ 4	10,057	101
รวม	37,039	377

2.2.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบ (Check list) ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา รายได้ สถานภาพสมรส และจำนวนครั้งในการใช้สิทธิเลือกตั้ง มีจำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี โดยครอบคลุมด้านความรู้ทั่วไป ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง ด้านผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งและด้านข้อห้ามตามกฎหมาย โดยออกแบบเป็นแบบวัดความรู้ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน มีจำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบวัดทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเป็นแบบวัดประมาณค่า 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 15 ข้อ คำถามที่เป็นทางบวก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 13, 14 สำหรับคำถามที่เป็นทางลบ ได้แก่ ข้อ 6, 8, 11, 12, 15 โดยให้คะแนนดังนี้

ทางบวก คือ

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	1
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	2
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	3
เห็นด้วย	หมายถึง	4
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	5

ทางลบ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	1
เห็นด้วย	หมายถึง	2
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	3
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	5

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการพัฒนาความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งและทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด โดยให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี แสดงความคิดเห็นจำนวน 2 ข้อ ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งและทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีควรเป็นอย่างไร
2. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีควรเป็นอย่างไร

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างและพัฒนาคุณภาพแบบของสอบถามนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง พัฒนา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545
2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของการวิจัย
3. นำร่างแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามเอกสารข้อ 1 ไปปรึกษาประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระให้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาความถูกต้อง เหมาะสมของภาษาของแบบสอบถาม

4. นำร่างแบบสอบถามที่ประธานที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วมาปรับปรุง แก้ไข และทำเป็นแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านที่มีคุณสมบัติคือมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักการ โดยการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์แล้วนำมาหาค่า IOC ถ้าได้ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ .66 ขึ้นไปถือว่าเป็นข้อความที่ใช้ได้

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาและนายกเทศมนตรี เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ของแบบวัดความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้ง ได้ค่าเท่ากับ .7312 และแบบวัดทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งเท่ากับ .6138

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษาไปให้เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนธันวาคม 2551 ได้รับแบบสอบถามจำนวน 377 ชุด จึงนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และลงรหัสข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนในการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งเกณฑ์ในการให้คะแนนออกเป็นส่วนๆ เพื่อหาค่าจำนวนทางสถิติ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล โดยการหาค่าจำนวนความถี่และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ใช้สถิติค่าความถี่และค่าร้อยละ และใช้เกณฑ์แปลความหมายของคะแนนความรู้ 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (มณฑล รอยตระกูล. 2546 : 38)

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{1-0}{3} \\
 &= .33
 \end{aligned}$$

ดังนั้น การแปลความหมายของคะแนนความรู้ คือ

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความรู้
0.00 - 0.33	ต่ำ
0.34 - 0.66	ปานกลาง
0.67 - 1.00	สูง

ระดับความรู้ที่ต้องได้รับการแก้ไข คือ ประเด็นที่มีระดับความรู้ในระดับต่ำและปานกลาง

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี โดยการหาค่าเฉลี่ย 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (มณฑล รอยตระกูล, 2546 : 38)

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5-1}{3} \\
 &= 1.33
 \end{aligned}$$

ดังนั้น การแปลความหมายของคะแนนทัศนคติ คือ

คะแนนเฉลี่ย	ระดับทัศนคติ
1.00 - 2.33	ต่ำ
2.34 - 3.66	ปานกลาง
3.67 - 5.00	สูง

ระดับทัศนคติที่ต้องได้รับการแก้ไข คือ ประเด็นที่มีทัศนคติในระดับต่ำและปานกลาง สำหรับแนวทางการพัฒนาความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งและทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้ง สมาชิกสภาเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยมีวิธีการ โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย และข้อมูลบริบทที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา มากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาโดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในแต่ละด้านต่อไป

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาและนายกเทศมนตรีกับทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี โดยใช้สูตรคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ขั้นตอนการจัดทำแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ในการวิจัยจากแบบสอบถาม เพื่อนำมาจัดทำแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาข้อมูลทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ในการวิจัยจากแบบสอบถามเพื่อนำมาจัดทำแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ในการวิจัยจากแบบสอบถามเพื่อนำมาจัดทำแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้และทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหารเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ในการวิจัยจากแบบสอบถามเพื่อนำมาจัดทำแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำแนวทางการพัฒนาความรู้และทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา โดยการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ กำหนดยุทธศาสตร์ กำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ กลยุทธ์/กิจกรรมงาน/โครงการ/ผู้รับผิดชอบกิจกรรม